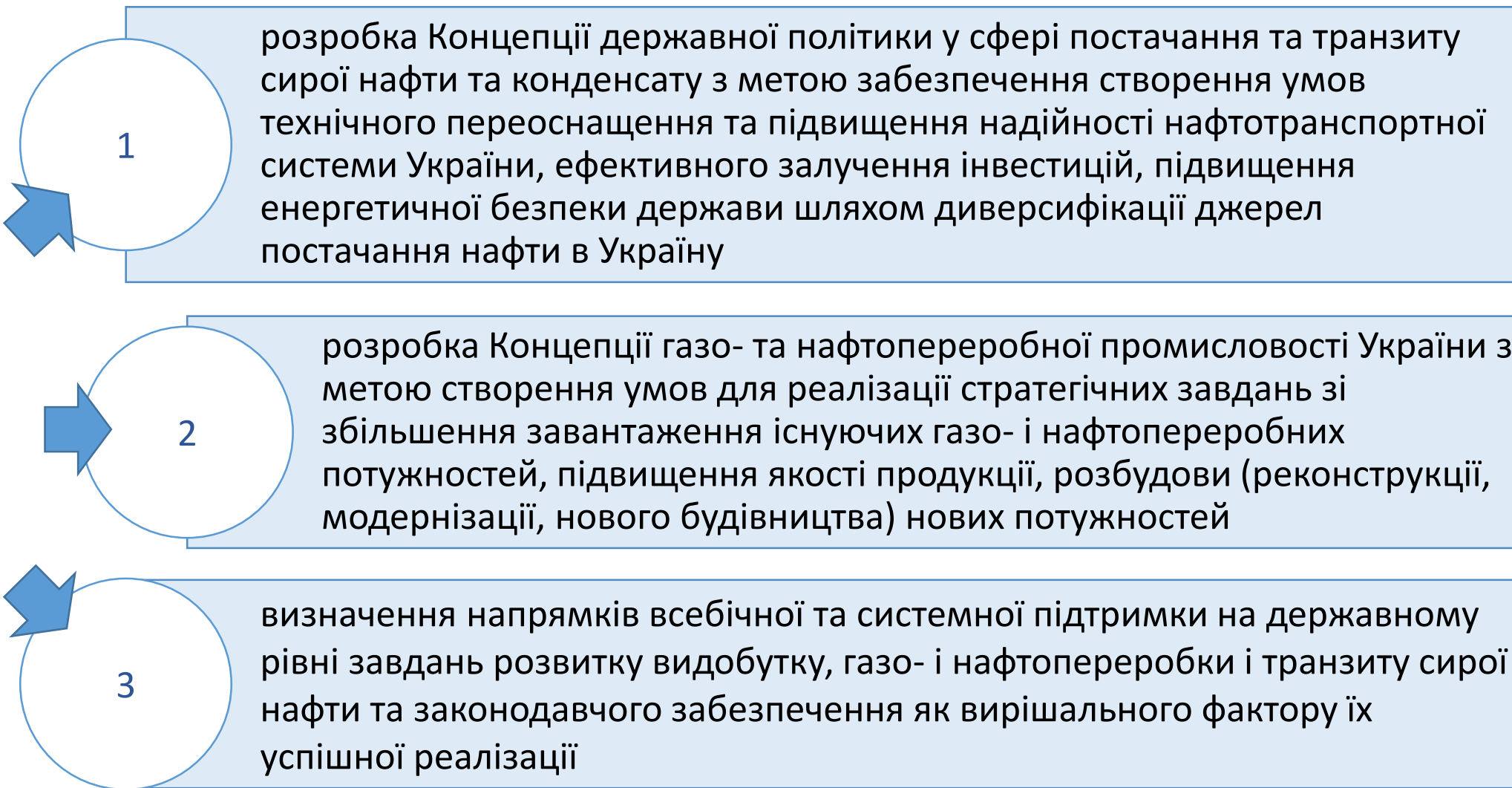

Аналітична записка щодо стану справ у сфері видобутку, переробки та транспортування нафти та газового конденсату в Україні за 2019 рік

Цілі державної політики у сфері видобутку, переробки та транспортування нафти та газового конденсату

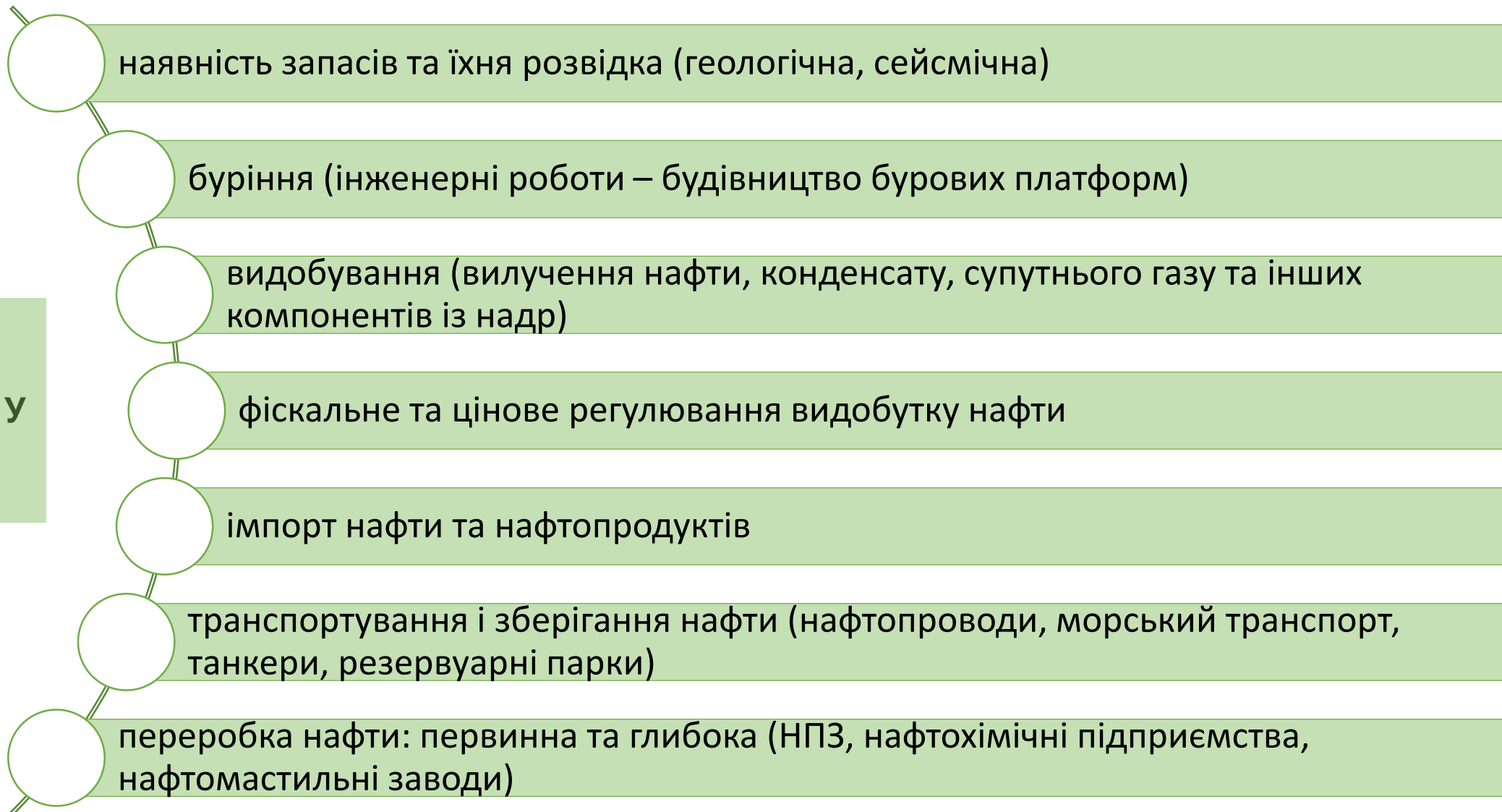

ОСНОВНІ ЦІЛІ

Показники державної політики у сфері видобутку, переробки та транспортування нафти та газового конденсату

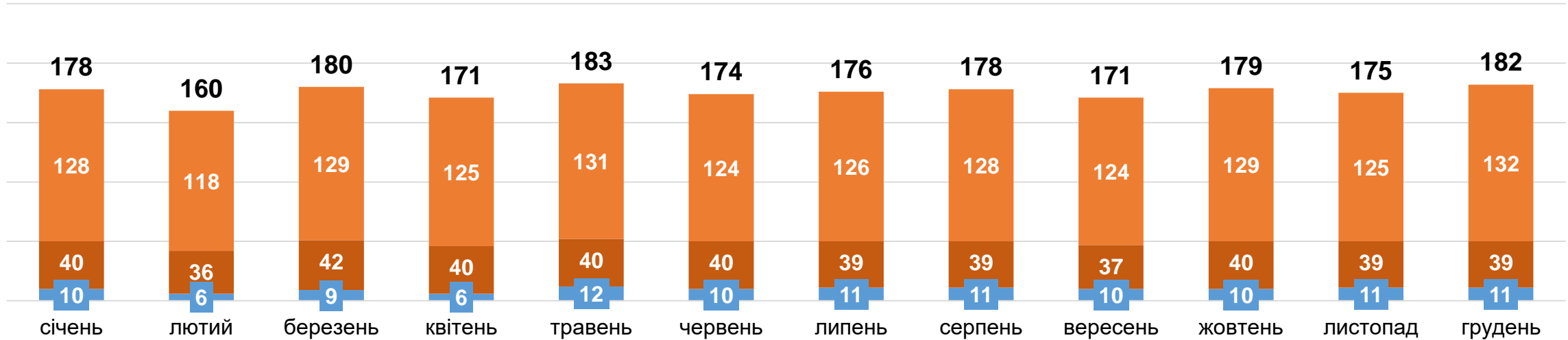
КЛЮЧОВІ ПОКАЗНИКИ У СФЕРІ

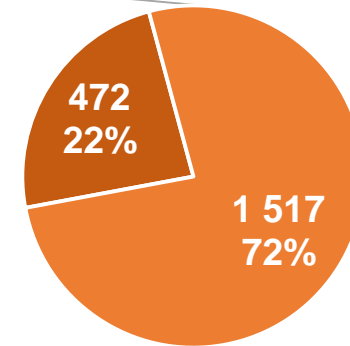
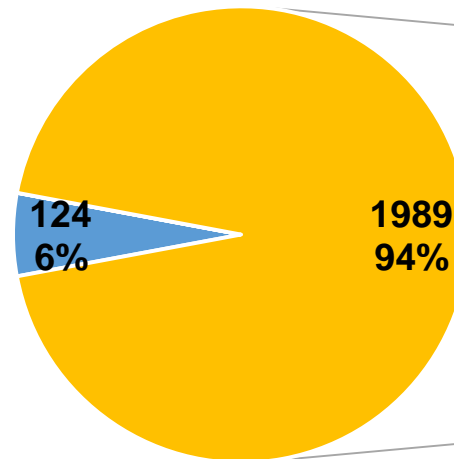
Динаміка видобутку нафти з газовим конденсатом у 2019 році

Видобуток нафти і газоконденсату, тис. т

■ Приватний сектор ■ Укргазвидобування ■ Укрнафта

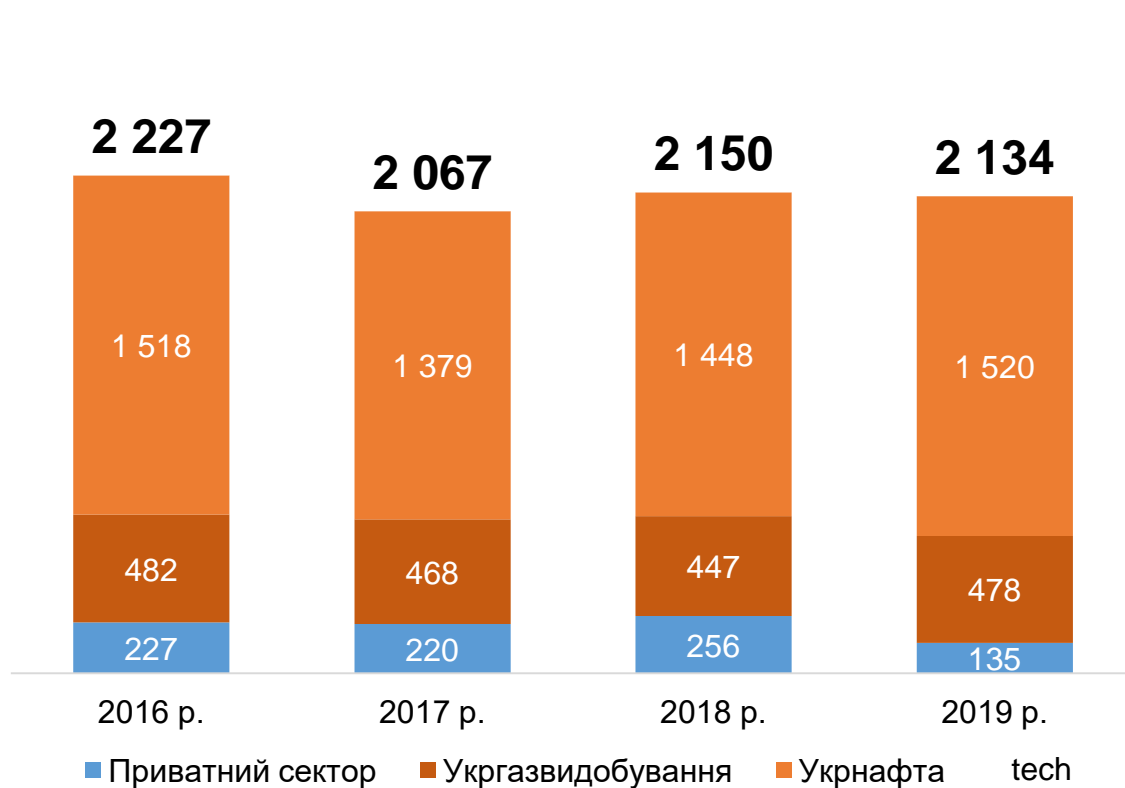
Структура видобутку у 2019 році, тис. т

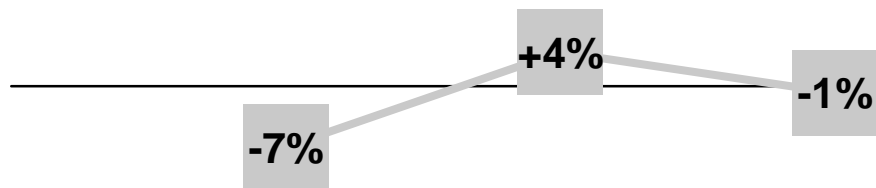
■ Приватний сектор
 ■ Державний сектор
 ■ Укргазвидобування
 ■ Укрнафта

Динаміка видобутку нафти з газовим конденсатом у 2019 році в порівнянні з попередніми роками, тис. т

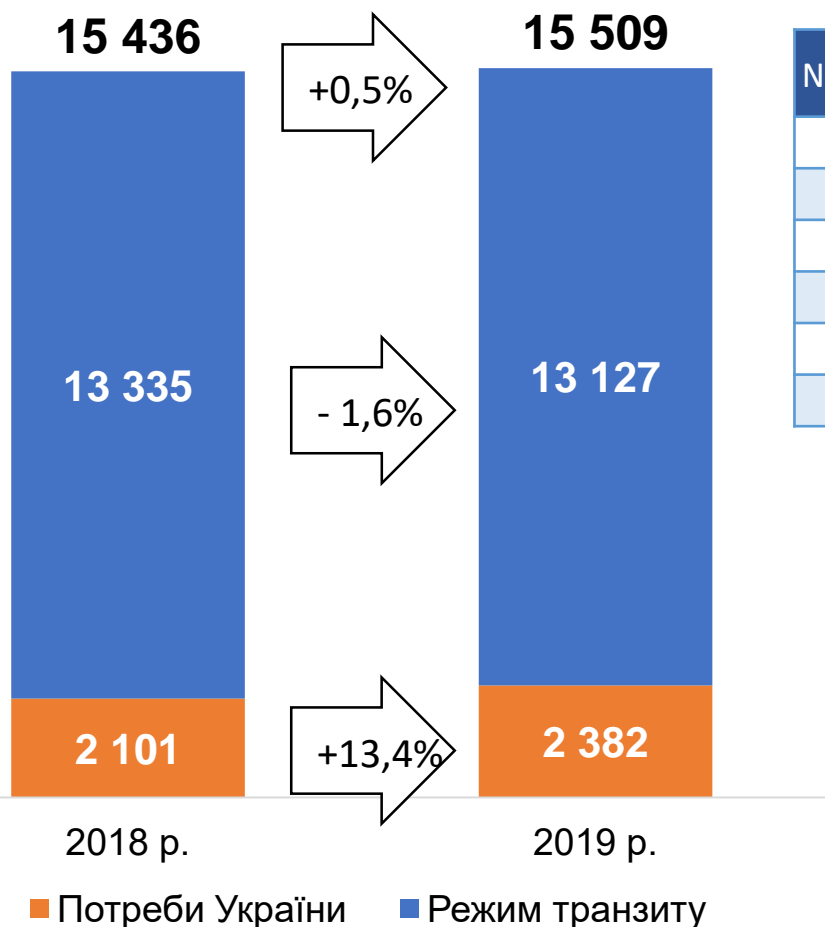

Динаміка зростання/падіння видобутку, %

Транспортування нафти АТ "Укртранснафта"

Динаміка обсягів транспортування,
тис. т

Тарифи на транспортування нафти магістральними трубопроводами ПАТ «Укртранснафта», затверджені постановою НКРЕКП від 11.10.2019 № 2108, грн. за 1т нетто (без ПДВ)

№ з /п	Маршрут	з 01.11.2019 до 31.10.2020	з 01.11.2020 до 31.10.2021	з 01.11.2021 до 31.10.2022
1	НПС «Долина» – НПК «Галичина»	118,57	138,38	161,5
2	НПС «Гнідинці» – Кременчуцький НПЗ	71,77	98,69	135,7
3	ЛВДС «Глинсько-Розб.» – Кременчуцький НПЗ	51,58	64,25	80,04
4	н/н «М. Павлівка» – Кременчуцький НПЗ	74,78	104,73	146,66
5	МНТ «Південний» – Кременчуцький НПЗ	147,08	213,56	310,09
6	ПЗД «Одеса» – Кременчуцький НПЗ	132,13	161,8	198,14

Тарифи на транспортування нафтопродуктів магістральними трубопроводами ДП «Прикарпат Західтранс» для споживачів України, затверджені постановою НКРЕКП від 09.07.2010 № 809, грн. за 1т (без ПДВ)

№ з/п	Маршрут	Тариф
1	Держкордон України – Новоград-Волинський НП, НБ	24,40
2	Держкордон України – ЛВДС-5С, АНП	39,70
3	Держкордон України – Мукачево НБ	87,20

Переробка нафти

Країни-постачальники моторних палив (бензин, ДП, LPG):

Країна походження пального	Частка, %
РФ	32,5
Білорусь	32,1
Україна	17,3
Литва	7,1
Інші	11,0
Всього	100,0

Порівняння основних характеристик стану нафтопереробних потужностей в Україні та Європі

Показники	Україна	Європа
Завантаження, %	18	>70
Знос основних фондів, %	>80	<60
Вартість переробки 1 т нафти, дол. США	30	10-15
Середньозважена глибина переробки, %	<75	>80
Частка каталітичних процесів на вихідну потужність, %	38,2	87,5

В даний час економіка України у Сфері характеризується такими тенденціями:

- низьким рівнем споживання нафти, як сировини, та водночас високим рівнем споживання готових нафтопродуктів, що призводить до щорічної втрати близько 1,6% ВВП держави;
- високим рівнем залежності від імпортних поставок нафти та нафтопродуктів, що призводить до енергетичної залежності та безпекових ризиків держави;
- відсутністю стратегії адаптації вітчизняної газо- та нафтопереробки до енергетичних глобальних змін (скорочення використання вуглеводнів як сировини для моторних палив).

Відповідними пріоритетним напрямками державної політики на сьогодні є:

- створення умов для збільшення обсягів вітчизняного виробництва нафтопродуктів на наявних потужностях в Україні, оптимізації, модернізації/реконструкції та збільшення потужностей вітчизняних газо- та нафтопереробних підприємств;
- диверсифікація шляхів постачання нафти для забезпечення розвитку газо- і нафтопереробки та ринку нафтопродуктів і газових палив;
- диверсифікація процесів нафтопереробки шляхом створення умов для розвитку процесів нафтохімії на газо- та нафтопереробних підприємствах.

Характеристика роботи українських НПЗ у 2019 році

В Україні на сьогоднішній день працює два виробника нафтопродуктів:

- Кременчуцький нафтопереробний завод "Укртатнафта" (контролюється групою "Приват"), який використовує для переробки нафту вітчизняного, каспійського та американського походження
- Шебелинський газопереробний завод АТ "Укргазвидобування", який переробляє переважно газовий конденсат та кілька заводів з переробки газу.

Виробництвом LPG займаються в Україні також і приватні структури.

Постачання та переробка нафти та конденсату, тис. т	2019 р.	2018 р.	+/-	
			обсяг	%
Переробка газового конденсату, Шебелинський ГПЗ	472,71	454,00	18,71	104,1
Поставка газового конденсату	472,71	454,00	18,71	104,1
Переробка газового конденсату	472,71	454,00	18,71	104,1
Виробництво:				
автобензин	149,14	130,10	19,04	114,6
дизпаливо	88,28	85,05	3,23	103,8
скраплений газ	9,22	13,94	-4,72	66,1
мазут	31,30	31,25	0,05	100,2
Використання потужностей, %	51,60	49,50	2,10	104,2

відомості про обсяги виробництва Кременчуцьким НПЗ відсутні

Інструменти державного регулювання у Сфері видобутку, переробки та транспортування нафти та газового конденсату

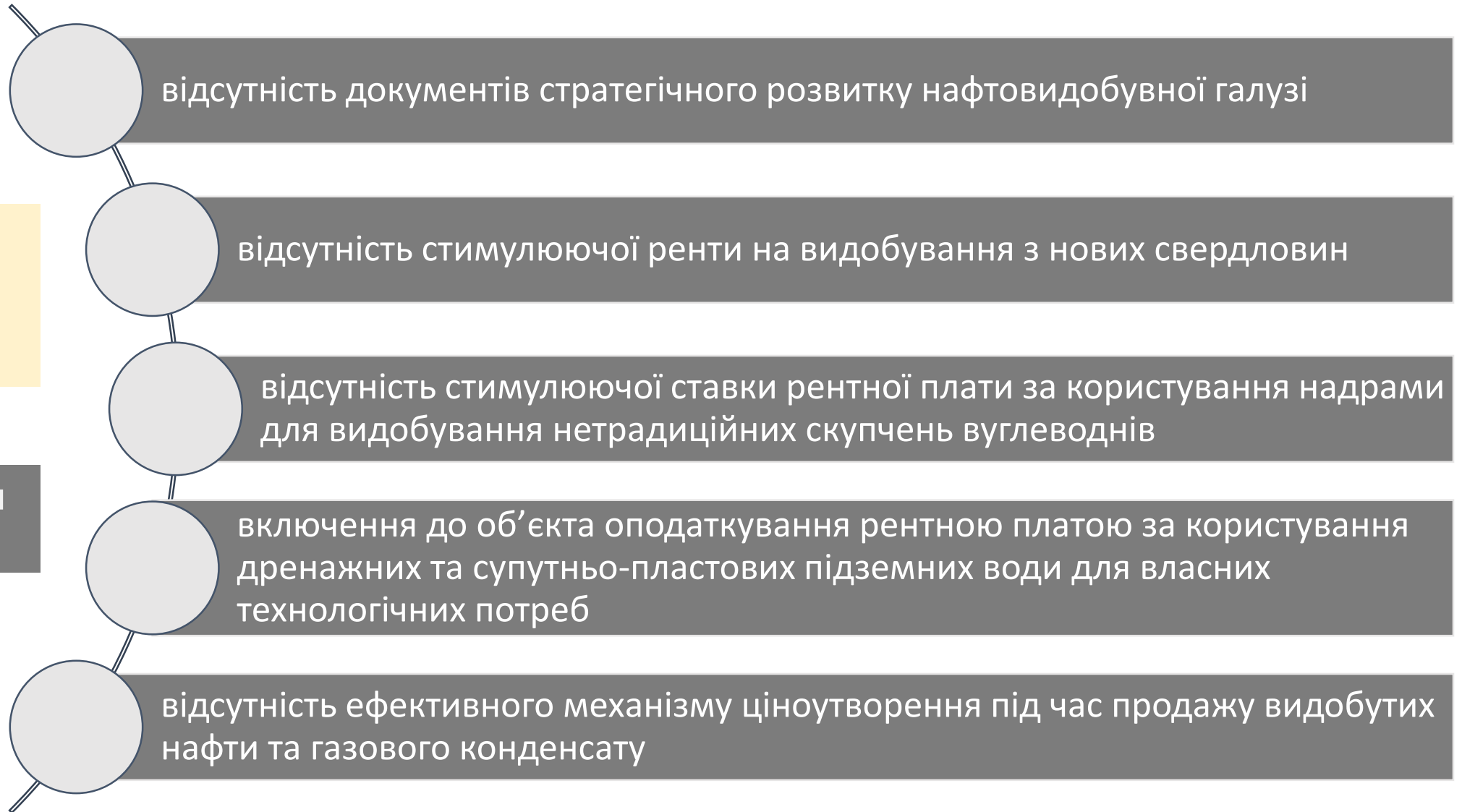
Інструменти державного регулювання

Проблемні питання у Сфері видобутку, переробки та транспортування нафти та газового конденсату

Проблемні питання Сфери:

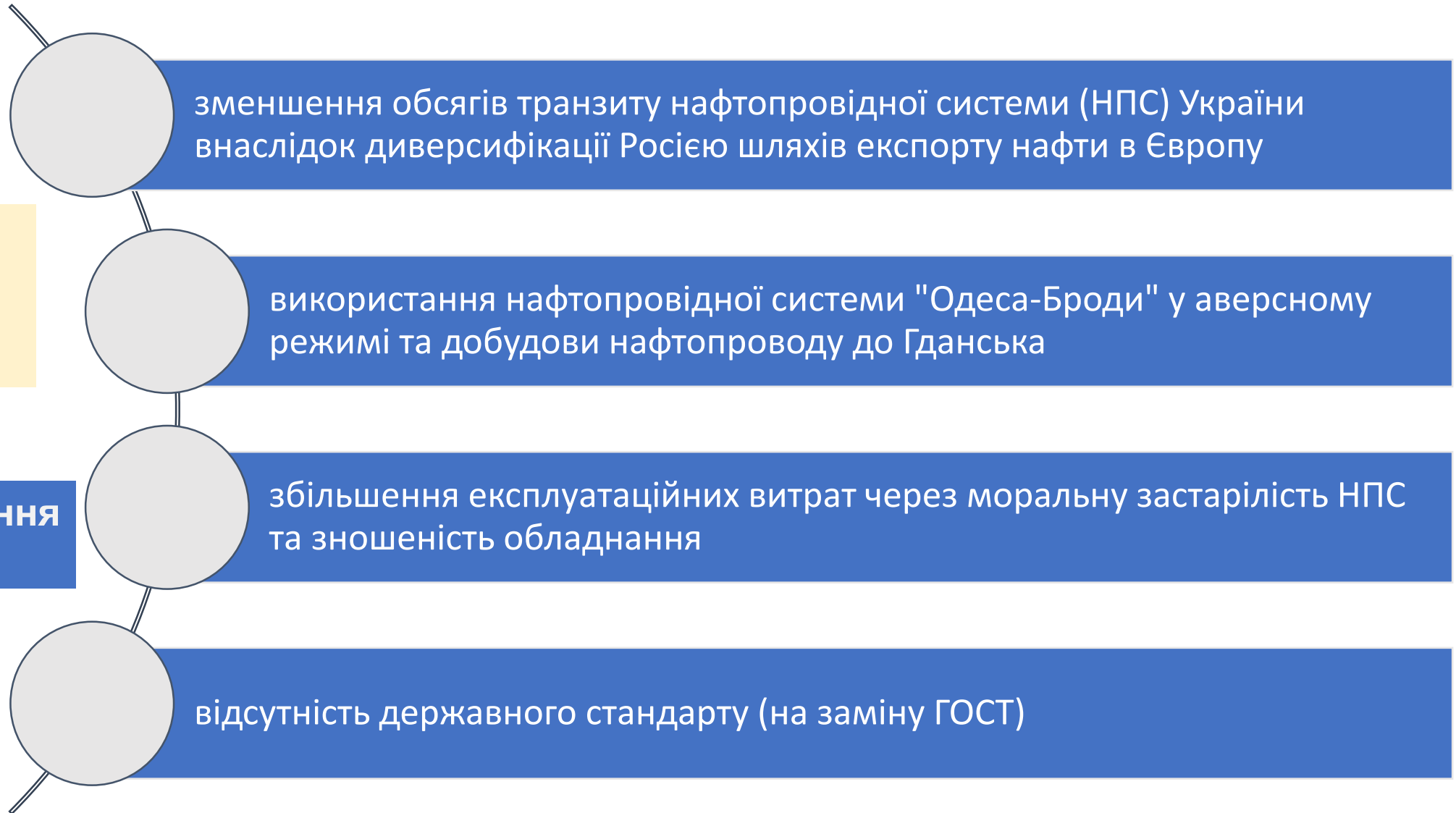
Видобування нафти

Проблемні питання у Сфері видобутку, переробки та транспортування нафти та газового конденсату

Проблемні питання Сфери:

Транспортування нафти

Проблемні питання у Сфері видобутку, переробки та транспортування нафти та газового конденсату

Проблемні питання Сфери:

критично низький рівень забезпечення споживачів України нафтопродуктами вітчизняних виробництва

залежність від одного/кількох джерел постачання нафти;

відсутність системи мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів (МЗНН) в Україні;

відсутність технічної можливості виробництва пального якості Євро-5 на нафтопереробних потужностях, що простоюють.

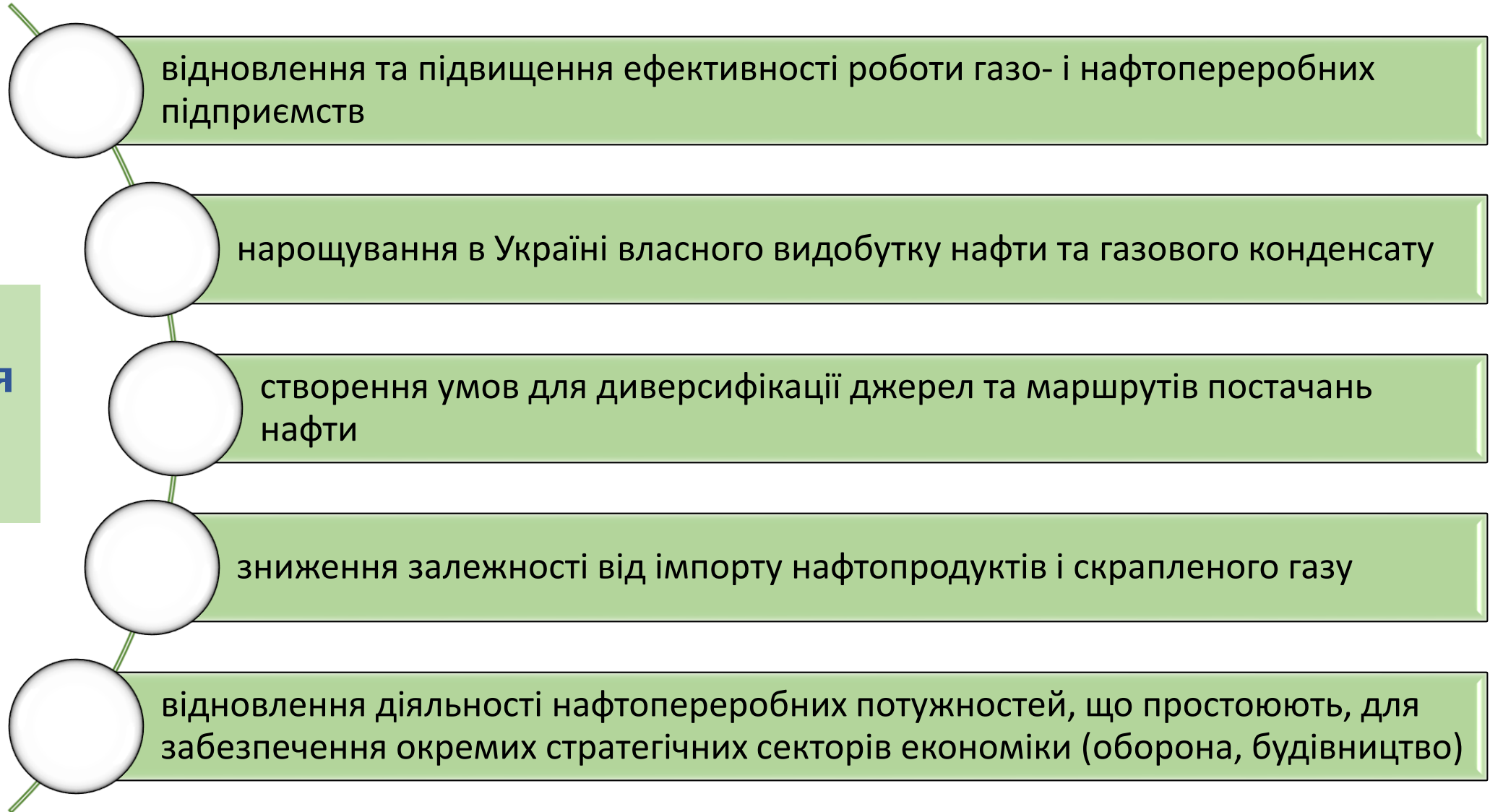
обмежена кількість в Україні проектів поглибленого і більш ефективного вилучення продукції з вуглеводневої сировини, нафтохімічних виробництв

Переробка нафти та газового конденсату

Шляхи розв'язання проблем у Сфері видобутку, переробки та транспортування нафти та газового конденсату

Шляхи розв'язання проблем у Сфері

Проблемні питання у Сфері видобутку, переробки та транспортування нафти та газового конденсату

Завдання для розв'язання проблем Сфери:

Видобування нафти

запровадити стимулюючі ставки рентної плати за користування надрами для видобування нафти та конденсату з нових свердловин;

знизити рентні ставки на видобуток нафти та конденсату з діючих (старих) свердловин до 29% та 14% у залежності від глибини покладу

запровадити стимулюючі ставки рентної плати за користування надрами для видобування нетрадиційних скупчень вуглеводнів (до рівня не вище 5%)

усунути законодавчі прогалини та правові колізії використання преференційного податкового режиму для видобування вуглеводнів з важко-видобувних запасів і виснажених родовищ

виключити з об'єкта оподаткування рентною платою за користування надрами дренажні та супутньо-пластові підземні води для власних технологічних потреб

провести оптимізацію діючого механізму формування стартової ціни продажу видобутих нафти та газового конденсату

запровадити вітчизняну марку/сорт суміші нафти і конденсату з прив'язкою (котируваннями) до сорту Brent

Проблемні питання у Сфері видобутку, переробки та транспортування нафти та газового конденсату

Завдання для розв'язання проблем Сфери:

розробити Концепцію державної політики у сфері постачання та транзиту сирової нафти і розвитку нафтотранспортної системи України

встановити ставки портових зборів та тарифів на спеціальні послуги, що справляються з нафтоналивних суден в портах України, на конкурентному середньоєвропейському рівні

сформувати сприятливу фіскально-інвестиційну політику для модернізації НТСУ

Транспортування нафти

активізувати роботу з постачальниками нафтового ресурсу, європейськими споживачами нафти та Європейською Комісією для реалізації проектів з транспортування нафти з басейну Чорного моря до європейських споживачів

розробити та ввести у дію національні стандарти щодо технічних умов на нафту товарну та методів випробування її якісних показників

Проблемні питання у Сфері видобутку, переробки та транспортування нафти та газового конденсату

Завдання для розв'язання проблем Сфери:

Переробка нафти та газового конденсату

- розробити Концепцію розвитку газо- та нафтопереробної промисловості
- провести дослідження розміщення продуктивних сил, зокрема, переробних потужностей в Україні (наявних проекти, доцільність нових проектів їх створення або модернізації/реконструкції)
- оптимізувати ставки акцизного податку на моторні палива
- запровадити режим прискореної амортизації основних засобів та інших необоротних активів з метою формування додаткових інвестиційних ресурсів для технічного переоснащення та модернізації НПЗ та ГПЗ
- запровадити тимчасове (до 5 років) звільнення від оподаткування податком на додану вартість та/або від сплати ввізного мита ввезення устаткування та обладнання, що не виробляється в Україні
- відновити діяльність нафтопереробних потужностей, що простоюють, на умовах держзамовлення для потреб оборони, будівництва

Основні ризики та обмеження впровадження політики

Фактори ризику

обмеженість можливості зростання внутрішнього видобутку нафти

залежність від постачальників: недотримання умов договору, зростання цін на сировину, зменшення обсягів постачання сировини

нестача власних фінансових ресурсів: зниження фінансової стійкості, недотримання зобов'язань перед партнерами

застарілість обладнання та технологій: зростання витрат на ремонт, виготовлення неякісної продукції, зниження продуктивності праці

відсутність довіри приватних компаній (вітчизняних та іноземних) до державних інституцій

людський фактор: неефективне використання інвестицій, ресурсів, інноваційної діяльності, втрата кваліфікованих працівників

